

๘ ส่มอก เก้โก้

Beginning smocking... ส่มอกสำหรับมือใหม่ พร้อมแพตเทิร์น เทคนิค และตัวอย่างชิ้นงาน

อนุพวงษ์ ชีรัตน์

ลำดับที่ 101

สม็อกเก้โก้

โดย อนุพงษ์ ชีรัตน์

พิมพ์ครั้งที่ 1 : สิงหาคม 2556

พิมพ์โฆษณาครั้งนี้ได้รับอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์ตามกฎหมายแล้ว

© สงวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537

ไม่อนุญาตให้สแกนหนังสือ หรือคัดลอกเนื้อหาส่วนหนึ่งส่วนใดเพื่อสร้างฐานข้อมูล

อิเล็กทรอนิกส์ เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากสำนักพิมพ์และเจ้าของลิขสิทธิ์แล้วเท่านั้น

ISBN : 978-616-00-0852-0

ราคา 200 บาท

บรรณาธิการเล่ม : ศรัณย์รัชต์ เชียงไกรเวช คณิศร ก้อนรัมย์

บรรณาธิการที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์จรรยา เดชบุญพร

ออกแบบปก : นิพนธ์ เลิศชัยศิริสกุล รูปเล่ม : สิทธิพงษ์ เฉลิมกลิ่น

พิมพ์ที่ : บริษัทพิมพ์ดี จำกัด

เจ้าของ ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา : บริษัทสถาพรบุ๊คส์ จำกัด

กรรมการผู้จัดการ/บรรณาธิการอำนวยการ : วรพันธ์ โลกิตสถาพร

รองกรรมการผู้จัดการ : สุภัคชญา โลกิตสถาพร

บรรณาธิการบริหาร : ประวิทย์ สุวนิชย์

ผู้จัดการฝ่ายผลิต : ธัญญภัทร์ พงษ์ไชย์

ผู้จัดการฝ่ายขาย : กิ่งแก้ว ลิกะไชย

ผู้จัดการฝ่ายสื่อสารองค์กรและกิจกรรมสัมพันธ์ : นฤเบศ สมฤทธิ์

ผู้จัดการฝ่ายลิขสิทธิ์ต่างประเทศ : สิ้นธุ์ พรสว่างโรจน์

ที่ปรึกษาทางกฎหมาย : ธนกร ทองเพ็ญ

จัดจำหน่ายทั่วประเทศโดย บริษัทสถาพรบุ๊คส์ จำกัด

18 ซอยลาดปลาเค้า 63 ถนนลาดปลาเค้า แขวงอนุสาวรีย์ เขตบางเขน กรุงเทพฯ 10220

โทร. 0 2940 3855-6 โทรสาร 0 2940 3970

กองบรรณาธิการ : stpbook@yahoo.com

ฝ่ายสำนักงาน : info@satapornbooks.com www.satapornbooks.com

หากท่านผู้อ่านพบหนังสือไม่ได้มาตรฐาน เช่น หน้ากระดาษสลับกัน หน้าขาดหาย การเข้าเล่มไม่สมบูรณ์

สำนักพิมพ์ยินดีรับผิดชอบเปลี่ยนหนังสือเล่มใหม่ให้ท่าน

โปรดติดต่อและส่งหนังสือคืนพร้อมรายละเอียดการชำรุด

ไปตามที่อยู่ด้านบน หรือ โทร. 0-2940-3855-6 ต่อ 21, 54

∞ คำนำ ∞

สมีอก เป็นงานฝีมือที่ต้องใช้ทั้งความสามารถและความละเอียดอ่อน โดยใช้เข็มเย็บผ้า ค่อยๆ สะกิดผ้าทีละนิดให้เกิดรอยย่นและการพองฟูของเนื้อผ้าเป็นลวดลายต่างๆ เพื่อเพิ่มคุณค่า และมูลค่าให้ชิ้นงานไม่แพ้งานฝีมือประเภทอื่น การทำงานสมีอกไม่ได้จำกัดอยู่กับการตกแต่ง เสื้อผ้าเท่านั้น แต่ยังสามารถพัฒนาไปเป็นการตกแต่งเครื่องเรือน ตกแต่งบ้าน เช่น ปลอกหมอน กล่องทิชชู ตุ๊กตา หรือแม้แต่ของใช้ในชีวิตประจำวัน อาทิ เสื้อผ้า ผ้าพันคอ ผ้าคลุมไหล่ หมวก กระเป๋า เพียงแต่ต้องคำนึงถึงการออกแบบลายเพื่อให้เหมาะสมกับชิ้นงานนั้นๆ

ผู้เขียนหวังเป็นอย่างยิ่งว่า **สมีอกเก๋ไก๋** เล่มนี้ จะเป็นประโยชน์สำหรับผู้ที่สนใจ นำไปศึกษา และเป็นไอเดียในการพัฒนาผลงานต่อไป

อนุพงษ์ ชีร์คัน

สารบัญ

58

90

94

100

10

วัสดุอุปกรณ์	9
● Smocking No. 1	
: ชุดเข็ม	10
● Smocking No. 2	
: กระโปรง	16
● Smocking No. 3	
: หมวกลายจุด	22
● Smocking No. 4	
: หมวกปีกกว้าง	28
● Smocking No. 5	
: ผ้าพันคอสมัยอกปลาย	34
● Smocking No. 6	
: ผ้าพันคอ	38
● Smocking No. 7	
: ผ้าคลุมไหล่	42
● Smocking No. 8	
: กลองทิชชูทรงกระบอก	46
● Smocking No. 9	
: กลองทิชชูทรงสี่เหลี่ยม (1)	50
● Smocking No. 10	
: กลองทิชชูทรงสี่เหลี่ยม (2)	58

● Smocking No. 11	62
: กระเป๋าสีใส่แท็บเล็ต	
● Smocking No. 12	68
: กระเป๋าสีไนต์บุ๊ก	
● Smocking No. 13	74
: กระเป๋าสีมือถือนั่งรถ	
● Smocking No. 14	80
: กระเป๋าสีสายลายทวิสต์	
● Smocking No. 15	84
: กระเป๋าสีสาย	
● Smocking No. 16	90
: ปลอกหมอนรูปหัวใจ	
● Smocking No. 17	94
: ปลอกหมอนทรงสี่เหลี่ยมผืนผ้า	
● Smocking No. 18	100
: ปลอกหมอนทรงทอพี	
● Smocking No. 19	106
: ปลอกหมอนเล่นระบาย	
● Smocking No. 20	110
: ตุ๊กตาคุณหนู	
ประวัติผู้เขียน	116

สมีอก (Smocking)

สมีอก หมายถึง การจีบรัดหรือทำให้เนื้อผ้าเกิดรอยย่นด้วยการนำด้าย ไหมปัก หรือไหมพรม สอดหรือตริ้งตามจุดต่างๆ เพื่อให้เกิดลวดลายที่มีลักษณะเฉพาะ เนื้อผ้าที่เหมาะสมสำหรับการทำสมีอกคือผ้าที่มีเนื้อปานกลาง ไม่หนาเกินไป ควรทำลายสมีอกก่อนนำไปประกอบเป็นเสื้อผ้าหรือเครื่องเรือน

การตกแต่งเสื้อผ้าหรือเครื่องเรือนด้วยงานสมีอกนั้น ควรเผื่อผ้า 2-3 เท่า แต่ขึ้นอยู่กับลวดลายที่ใช้ และลักษณะของผ้าแต่ละชนิด โดยการทำงานสมีอกด้วยมือนั้นจะต้องพิถีพิถันและประณีตเพื่อความสวยงามของลาย ดังนั้นสมีอกที่ทำด้วยมือจึงมีราคาสูงกว่าการทำสมีอกด้วยวิธีอื่น เนื่องจากใช้เวลาในการทำงาน และมีความละเอียดของลายมาก โดยรูปแบบของงานสมีอกที่ทำด้วยมือสามารถแบ่งได้ 2 รูปแบบดังนี้

ด้านหน้า

ด้านหลัง

1 สมีอกแบบโซ่เส้นด้ายหรือไหม

ทำได้โดยจับจีบผ้าแล้วสอยด้วยด้ายหรือไหมสีเส้นต่างๆ ให้เกิดเป็นลวดลายตามต้องการ สามารถทำด้านถูกได้เลย เพราะเป็นการโซ่เส้นด้ายที่ใช้เย็บ และผ้าที่นำมาทำงานสมีอกประเภทนี้ต้องมีเนื้อบางจึงจะสามารถสอยและจับจีบออกมาสวยงาม นิยมนำมาใช้ตกแต่งเสื้อผ้าเด็กผู้หญิง

ด้านหน้า

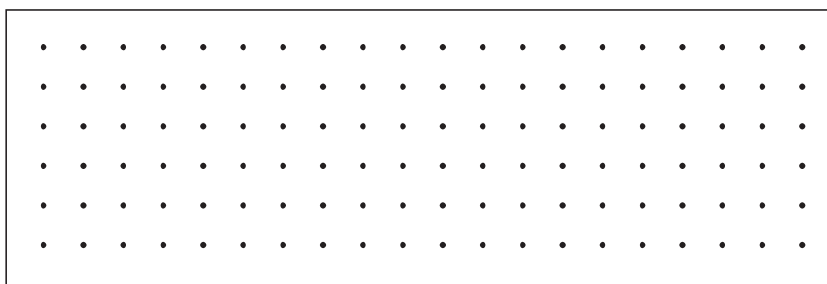

ด้านหลัง

2 สม็อกแบบโคร์ลาย (ไม่โคร์เส้นค้าย)

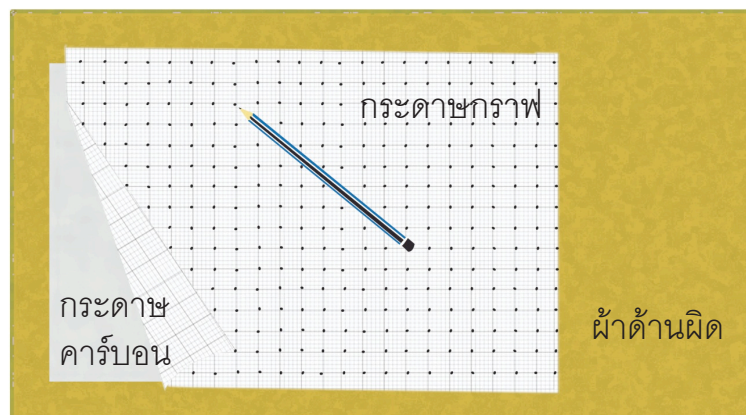
สม็อกชนิดมองไม่เห็นเส้นด้ายนี้ ทำได้โดยการจับจีบผ้าด้านผิด ส่วนด้านถูกหรือด้านที่ต้องการโคร์จะมีลักษณะพองฟูตามลายที่กำหนด การตกแต่งเสื้อผ้าด้วยการสม็อกแบบโคร์ลายมีความหลากหลายมากกว่าชนิดแรก ใช้ได้ตั้งแต่ผ้าเนื้อบางไปจนถึงผ้าที่มีความหนาฟูของเส้นใย ซึ่งมีขั้นตอนการทำดังนี้

วิธีที่ 1

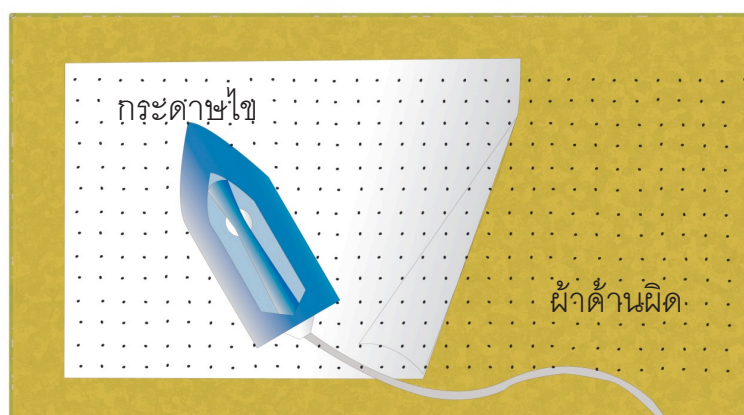
ทาบไม้บรรทัดตรงตำแหน่งที่ต้องการทำสม็อกแล้วกำหนดจุดเป็นช่องๆ บนผ้าด้านผิด กำหนดตำแหน่งที่จะทำลายให้ตรงกัน และเว้นระยะห่างเท่าๆ กัน ส่วนมากนิยมลายขนาด 2x2 เซนติเมตร แต่ไม่จำเป็นเสมอไป ขึ้นอยู่กับเนื้อผ้าและขนาดลายที่ต้องการ

วิธีที่ 2

วางผ้าทับกระดาษคาร์บอน หายด้านมืดขึ้นด้านบน แล้ววางกระดาษกราฟทับบนผ้า อีกชั้นหนึ่ง กำหนดจุดตามตารางกราฟลงบนผ้า

วิธีที่ 3

ลอกด้วยกระดาษไข มีลักษณะเป็นรูปลอกสำเร็จรูป ใ้ง่ายกว่าวิธีอื่น เพียงแค่วางรูปลอกบนผ้าด้านมืด รีดด้วยเตารีด รอยจุดจะติดลงบนผ้าทันที

เมื่อได้ตำแหน่งจุดต่างๆ บนผ้าแล้วจึงเริ่มขีดเส้นเพื่อทำลวดลายสม็อกในแบบต่างๆ โดยขึ้นงานทุกชิ้นในหนังสือเล่มนี้เป็นการทำสม็อกแบบไม่เห็นเส้นด้าย

วัสดุและอุปกรณ์

1. กระดาษสีขาวเนื้อบาง
2. ดินสอ (ไม่ควรใช้ดินสอที่มีความเข้มมาก)
3. ไม้บรรทัด
4. ปากกาปลายแหลม (ไม่ควรใช้หมึกซึม)
5. ดินสอสีหรือชอล์กขีดผ้า
6. กระดาษคาร์บอนหรือกระดาษลอกลาย
7. เข็มกลัด
8. เข็มกับด้าย (สีเดียวกับผ้า)
9. กรรไกร
10. ผ้าสำหรับทำหมวก

วัสดุและอุปกรณ์

1. ผ้าฝ้ายเนื้อบางสีฟ้า
2. ผ้าซับในสีขาวหรือสีครีม
3. ระบายผ้าก๊อสมะหยี่สีดำขนาดกว้าง 2.5 เซนติเมตร
4. เข็มกับด้ายสีเดียวกับผ้า
5. กรรไกร
6. ซิปซ่อนขนาดยาว 16 นิ้ว

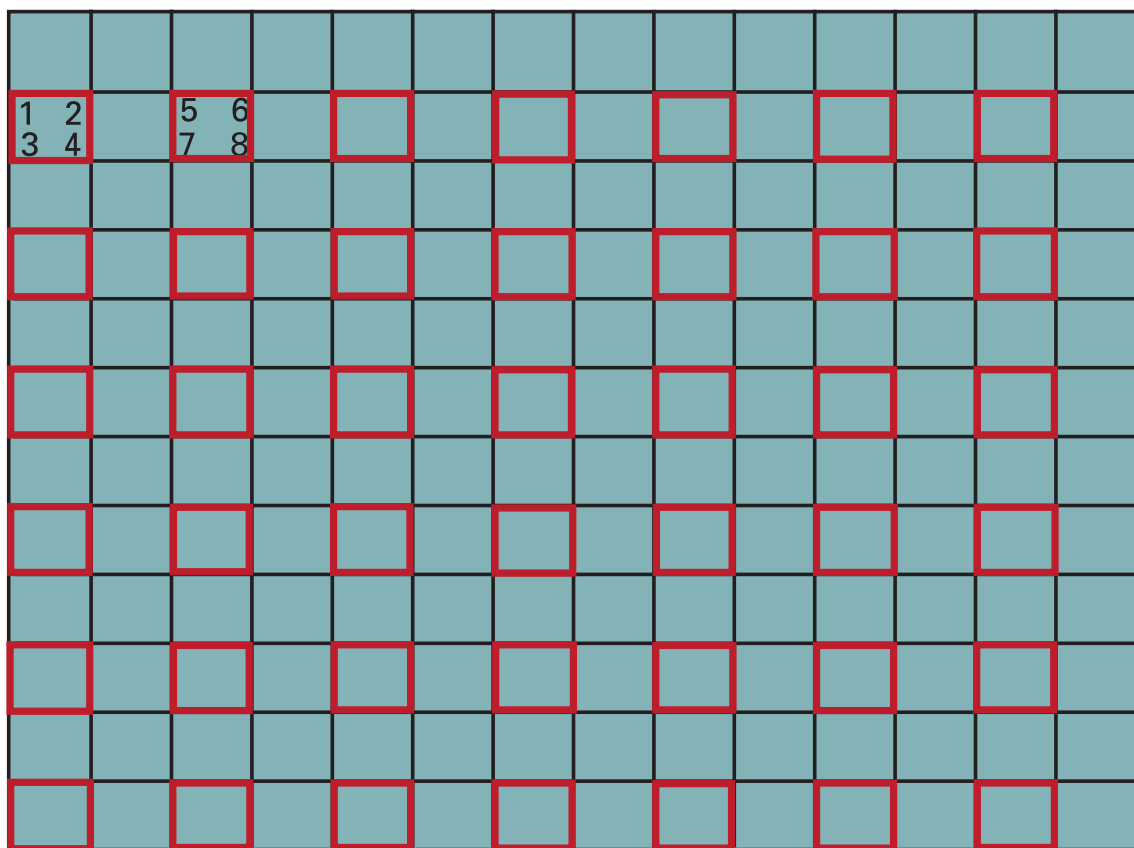

ชุดเสื้อ

ขั้นตอนการทำ

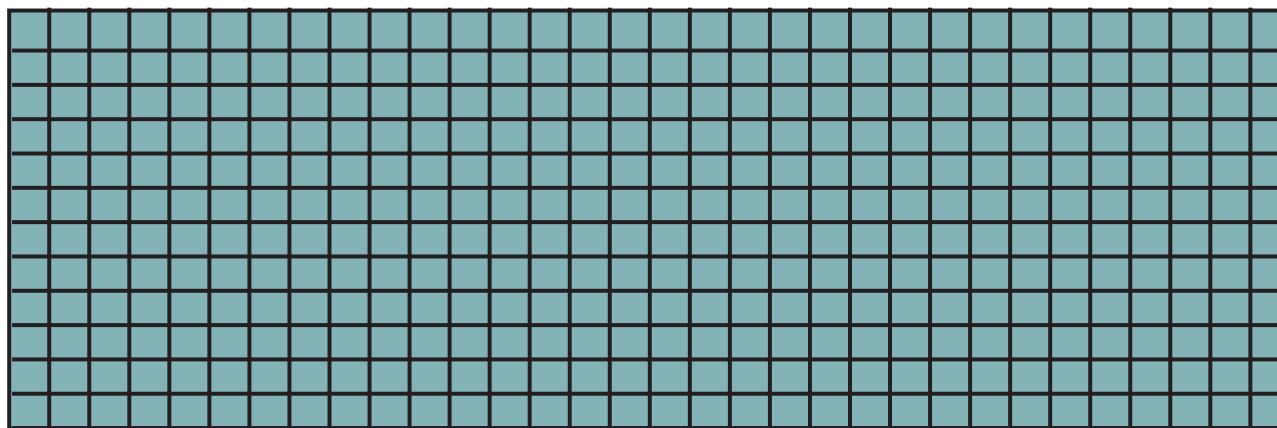
- ▶ 1. ตัดผ้าเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า โดยตัดให้กว้างเป็นสองเท่าของความยาวรอบนอก ตีตารางขนาด 2x2 เซนติเมตร ลงบนผ้าด้านผิด
- ▶ 2. ทำลายสม็อกตั้งแต่ช่วงอกลงมาจนถึงเอว โดยเริ่มจากแถวที่ 1 (บนสุด) สะกิดผ้าตรงจุดที่ 1 2 3 และ 4 ตามลำดับแล้ววนกลับไปจุดที่ 1 ดึงด้ายตึงทั้งสี่มุมเข้ามารวมเป็นจุดเดียวกัน มัดปมติดกับผ้า จากนั้นสะกิดผ้าตรงจุดที่ 5 โดยเผื่อปลายด้ายให้พอดี ไม่ต้องหรือหย่อนเกินไป แล้วสะกิดผ้าตรงจุดที่ 6 7 และ 8 แล้ววนกลับมาจุดที่ 5 อีกครั้ง ดึงด้ายตึงทั้งสี่จุดเข้าด้วยกันแล้วมัดปมติดกับผ้า ทำซ้ำจนจบแถว แล้วทำเช่นเดียวกันจนครบทุกแถว
- ▶ 3. แถวสุดท้ายของลาย เมื่อทำครบทุกแถวแล้วให้ปล่อยผ้าทิ้งไว้เป็นความยาวของชุดตามต้องการ พับชายผ้าขึ้น 4 เซนติเมตร พับแล้วสอยชายให้เรียบร้อย จากนั้นพับทบชายผ้าด้านถูกเข้าหากัน เย็บตะเข็บเส้นตรงตั้งแต่ชายผ้าขึ้นมาแล้วรีดเบะตะเข็บ
- ▶ 4. ใส่สายไหล่ และตัดผ้าซับในกว้างสองเท่าของความยาวรอบนอก เย็บรูหรือพับจับจีบแล้วเย็บติดกับเกาะอก ปล่อยชายผ้าลงไปให้พอดีกับผ้าตัวนอก จากนั้นสอยซิปและติดตะขอ
- ▶ 5. เก็บริมระบายเหนืออกด้วยจักรไฟฟ้าเล็กเพื่อเพิ่มความสวยงาม จากนั้นตัดริบบิ้นให้มีความยาวเป็นสองเท่าของรอบเอวแล้วนำมาผูกตกแต่งให้สวยงาม

แถวที่ 1

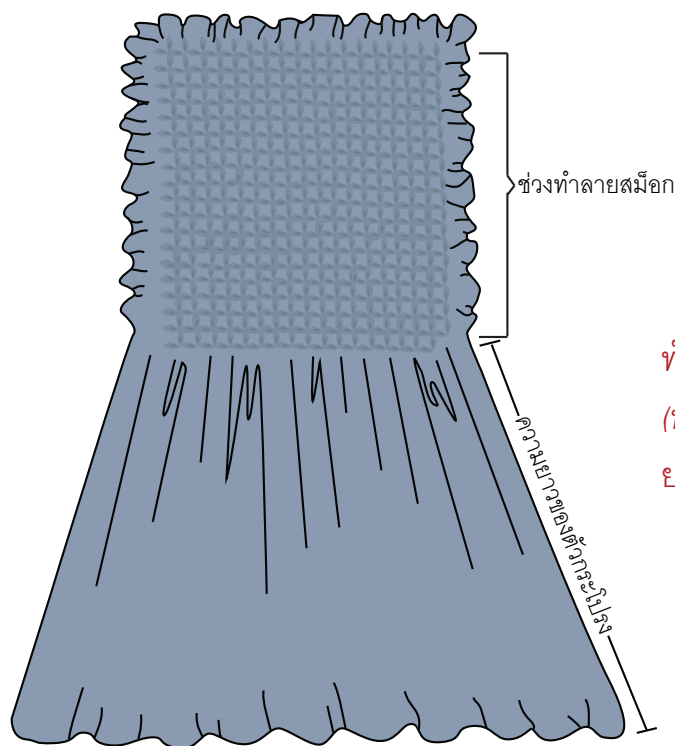

การตีตารางขนาด 2x2 เซนติเมตร และการกำหนดจุดทำลายสม็อก

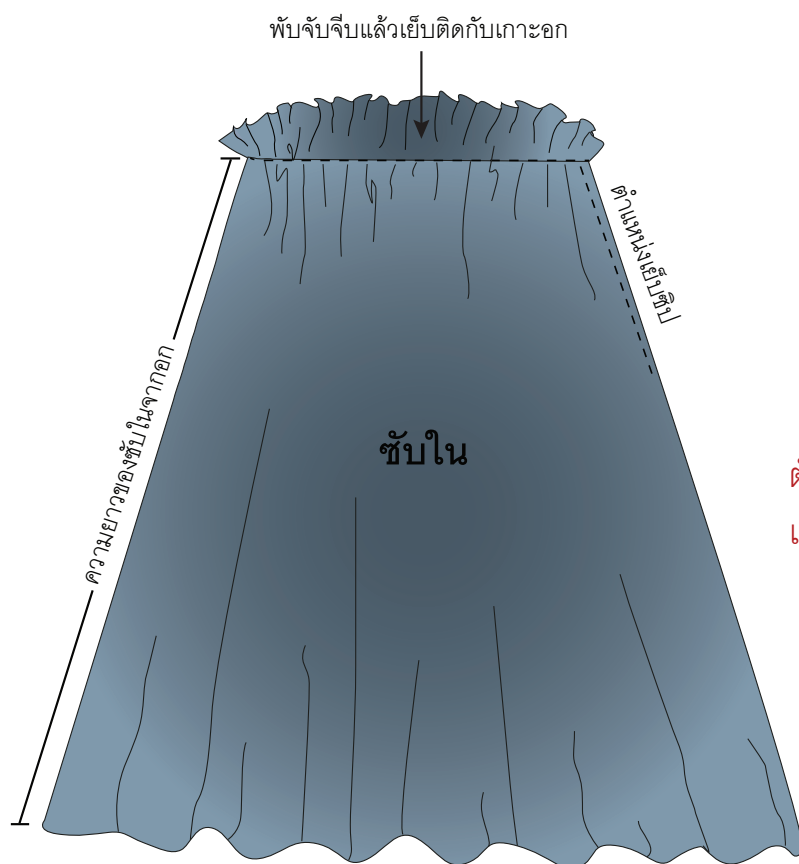
กว้าง 2 เท่าของความยาวรอบอก

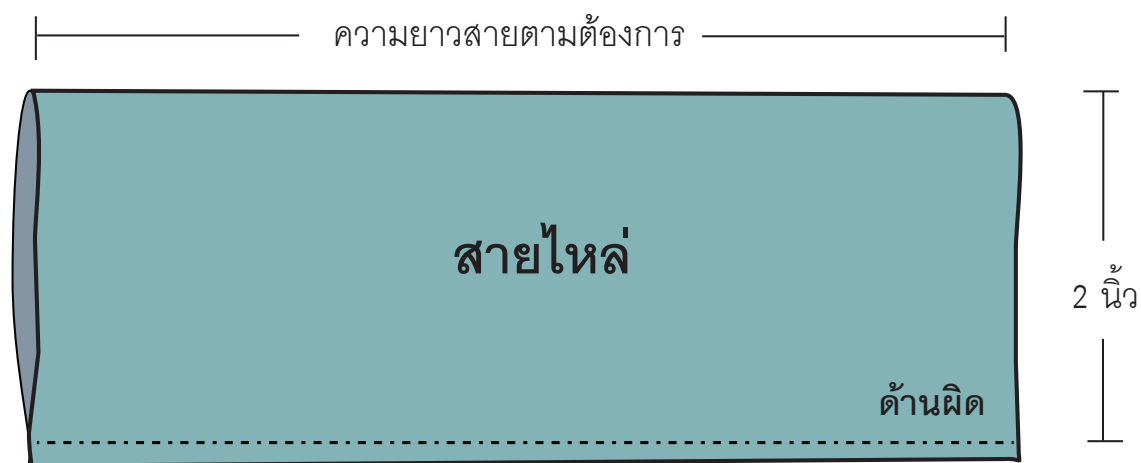
ตีตารางสม็อกบนผ้าตัวนอกด้านผิดแล้วปล่อยความยาวผ้าทิ้งไว้
เพื่อกำหนดความยาวของกระโปรงตามต้องการ

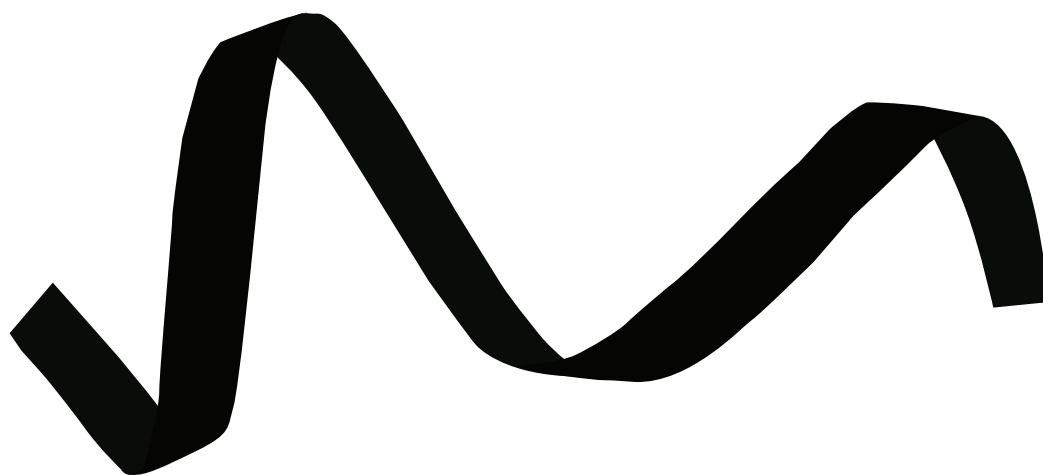
ทำลายหม้อกจนถึงแถวสุดท้าย
(ทำเฉพาะช่วงอก) แล้วปล่อยความ
ยาวผ้าลงมาตามต้องการ

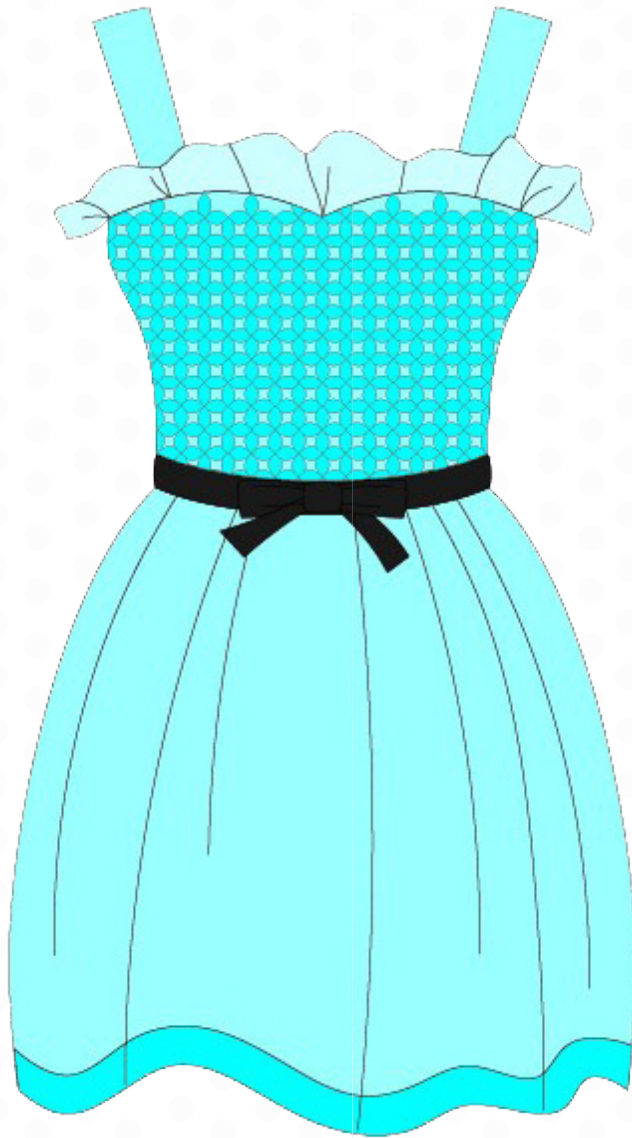
ตัดชั้นในเท่ากับตัวนอก
เย็บรูดแล้วเย็บติดกับเกาะอก

เย็บตะเข็บเส้นตรงตามเส้นประแล้วกลับผ้าด้านถูกออกมา

ตัดริบบิ้นความยาวเท่ากับสองเท่าของรอบเอว

ชิ้นงานสำเร็จ

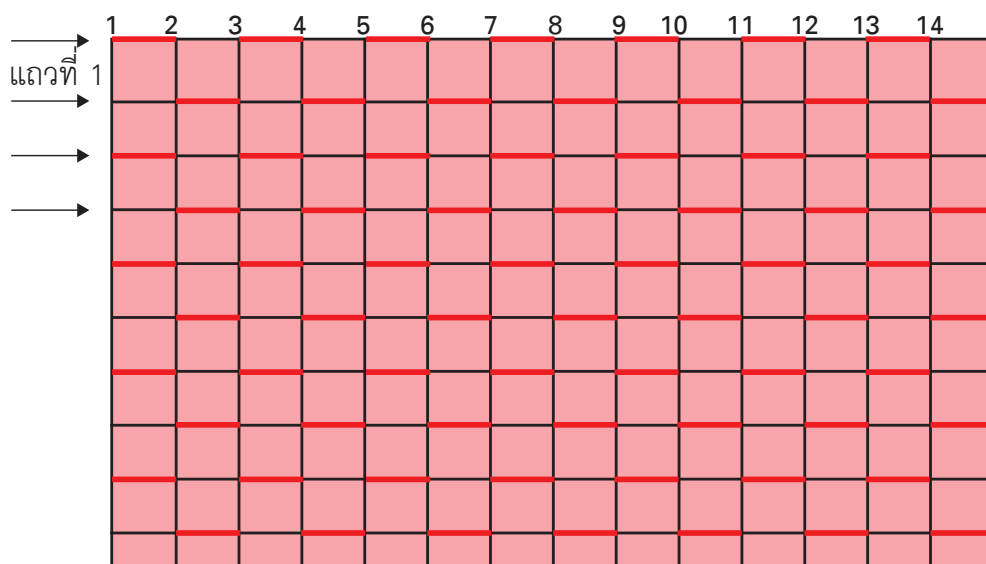
วัสดุและอุปกรณ์

1. ผ้าสีชมพู
2. ผ้าซับใน
3. ผ้าเคมีกาวยสำหรับทำขอบกระโปรง
4. เข็มกับด้ายสีเดียวกับผ้า
5. ซิปซ่อนขนาดยาว 9 นิ้ว

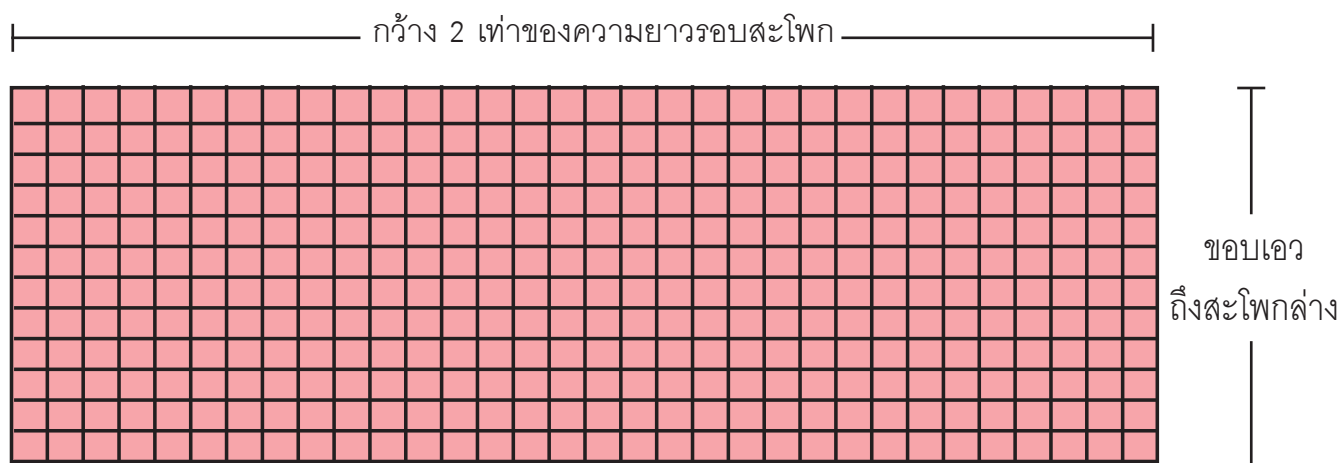

ขั้นตอนการทำ

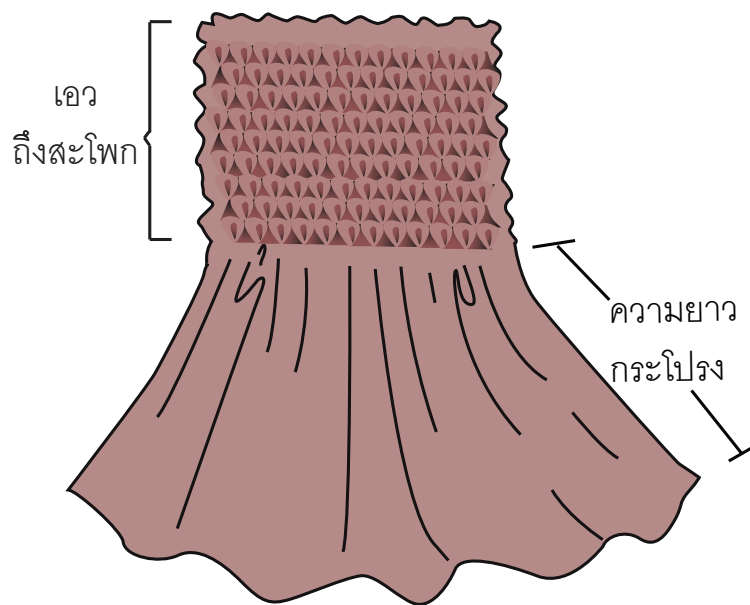
- ▶ 1. ตัดผ้าเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าความกว้างเป็นสองเท่าของความยาวรอบสะโพกแล้ว ตีตารางขนาด 2x2 เซนติเมตร ลงบนผ้าด้านผิด
- ▶ 2. ทำลายสม็อกตั้งแต่เอวลงมาถึงสะโพก โดยเริ่มจากแถวที่ 1 มัดปมรวมจุดที่ 1 กับจุดที่ 2 ดึงด้ายให้ตึง มัดปมซ้ำ จากนั้นโยงเส้นด้ายมายังจุดที่ 3 และจุดที่ 4 ให้ด้ายที่โยงหย่อนเล็กน้อย มัดปม ทำซ้ำจนครบทุกแถว
- ▶ 3. เมื่อทำครบทุกแถวแล้วให้ปล่อยผ้าทิ้งไว้เพื่อเป็นความยาวของกระโปรงตามต้องการ
- ▶ 4. ตัดผ้าซับในแล้วเย็บเป็นจีบทวิสรอบตัว นำไปเย็บติดกับขอบเอวด้านใน จากนั้นเย็บซิปติดตามตำแหน่ง
- ▶ 5. ทำขอบเอวโดยตัดผ้าสี่เหลี่ยมกว้าง 2.5 นิ้ว 2 ชิ้น อัดผ้าเคมีกาแล้วเย็บติดกับตัวกระโปรง ให้เรียบร้อย โดยเผื่อความยาวรอบเอวไว้ 3 เซนติเมตร สำหรับติดตะขอ
- ▶ 6. พับชายกระโปรงขึ้น 1.5 เซนติเมตรแล้วสอยให้เรียบร้อย

การตีตารางขนาด 2x2 เซนติเมตร และการกำหนดจุดทำลายสม็อก

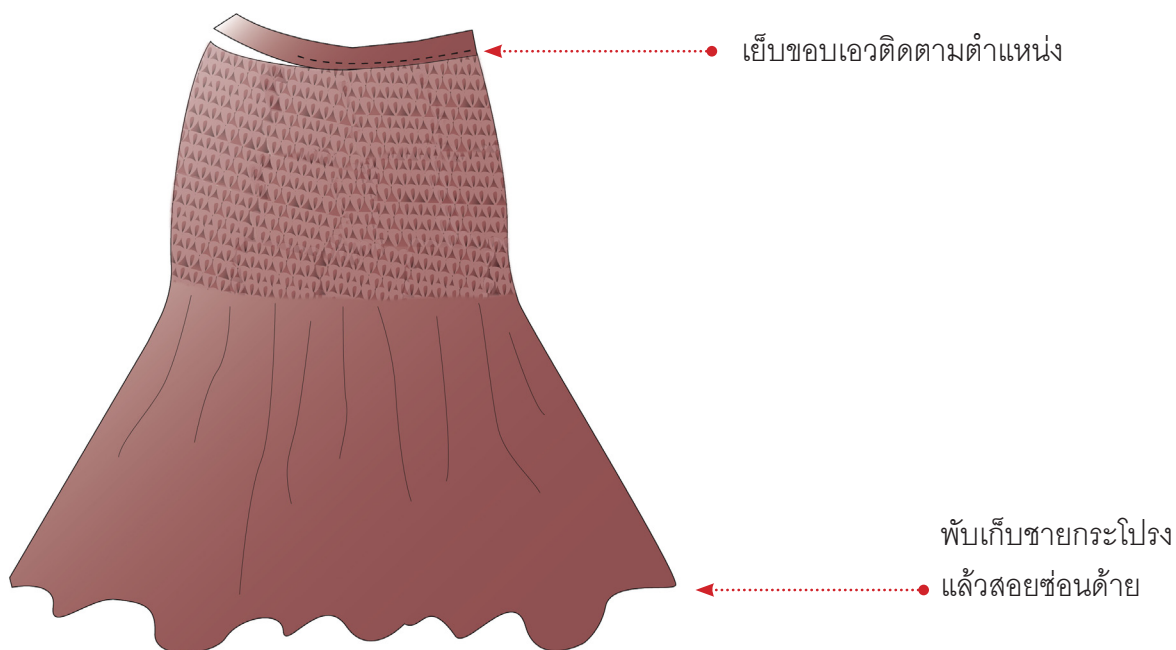
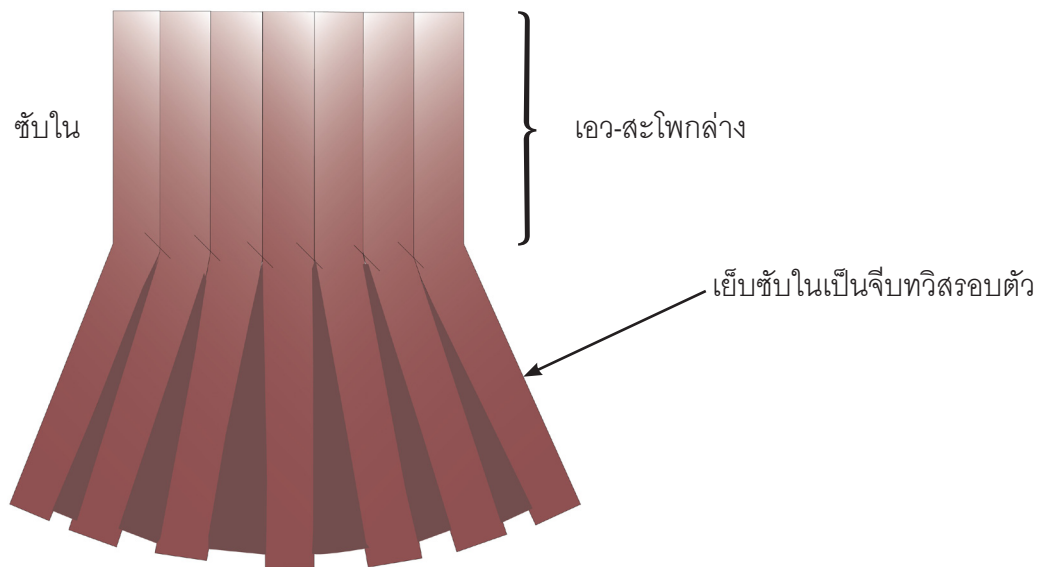

ตีตารางสม็อกบนผ้าตัวนอกด้านผิดแล้วปล่อยความยาวผ้าทิ้งไว้เพื่อกำหนดความยาวของ
กระโปรงตามต้องการ

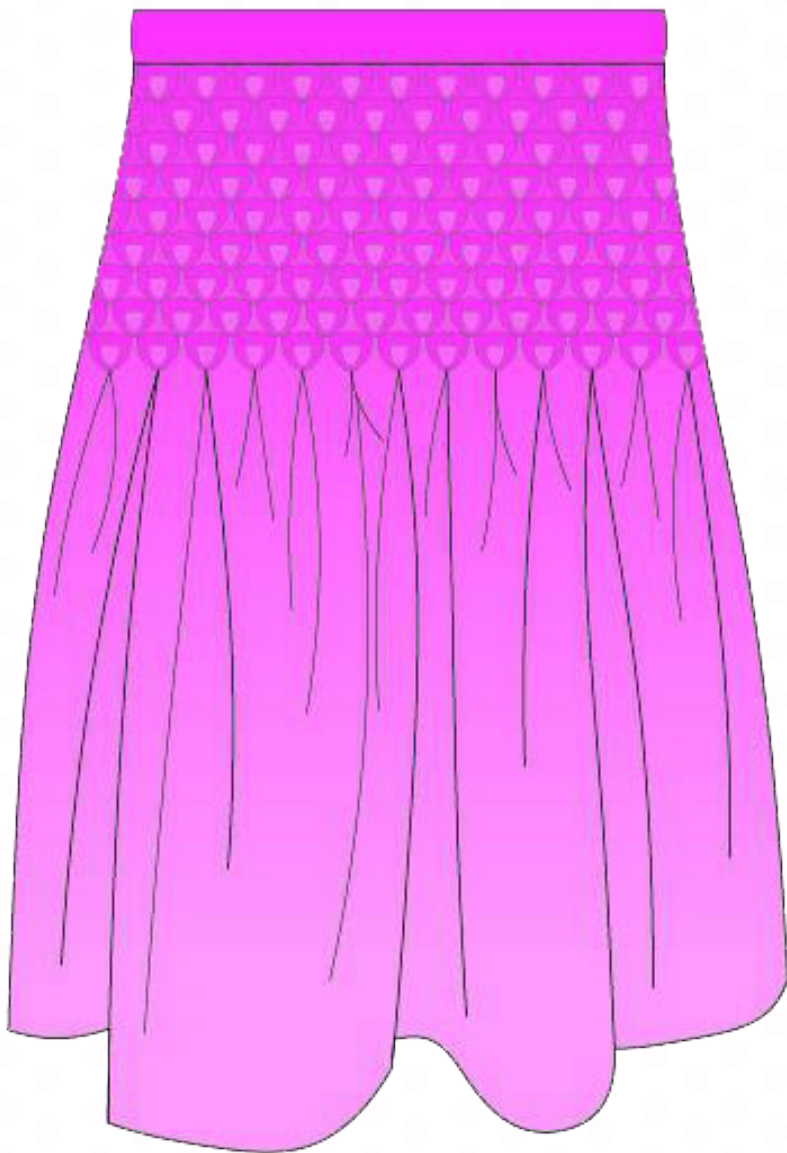

ทำลายสม็อกตั้งแต่เอวลงมาจนถึงสะโพก แล้วปล่อยความยาวผ้าลงมาตามต้องการ

ชิ้นงานสำเร็จ

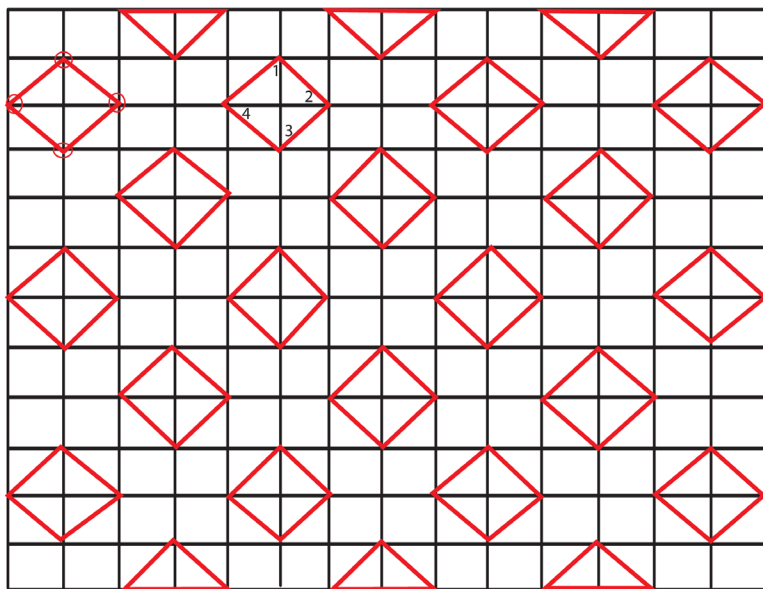
วัสดุและอุปกรณ์

1. ผ่าคอตตอนลายจุดสี่ชมพู
2. กระดุมปั้มขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 1.5 นิ้ว
3. ซอล์กเขียนผ้า
3. กรรไกร
4. เข็มกับด้ายสีเดียวกับผ้า

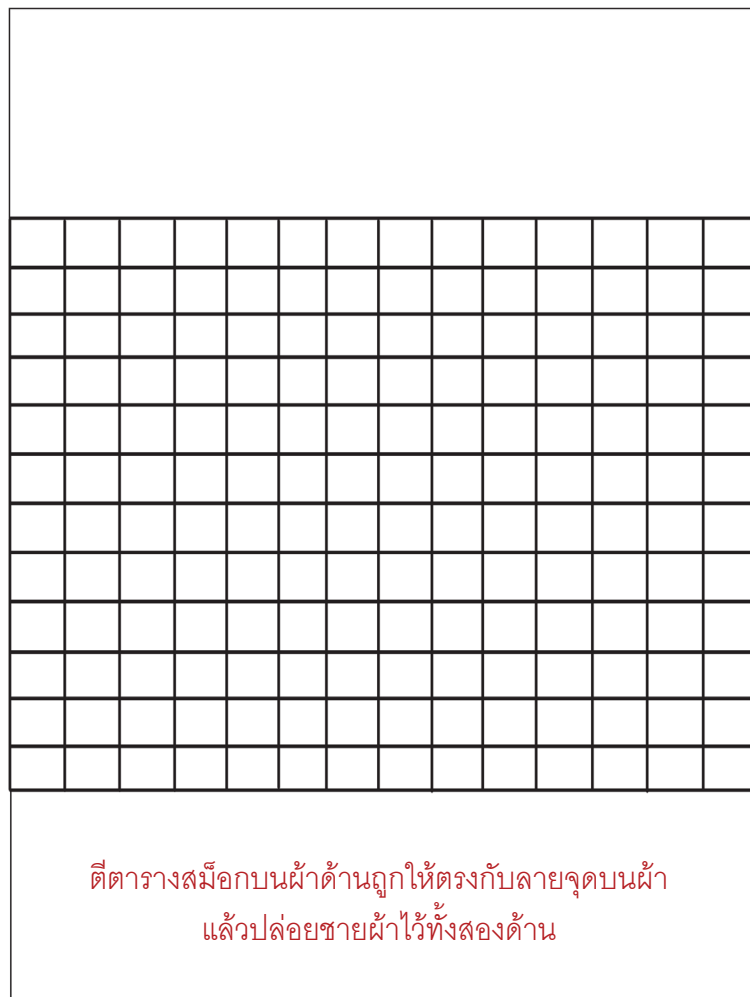
ขั้นตอนการทำ

- ▶ 1. ตัดผ้าเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ความกว้างเป็นสองเท่าของความยาวรอบศีรษะ ส่วนความสูงของหมวกเพื่อผ้าไว้ประมาณ 40 เซนติเมตร หรือแล้วแต่กำหนด
- ▶ 2. ตีตารางลงบนผ้าด้านถูกด้วยชอล์ก โดยขีดเส้นบางๆ ผ่านจุดที่อยู่บนผ้าทั้งแนวตั้งและแนวนอน (ผ้าที่ผู้เขียนนำมาทำมีระยะห่างของจุดแต่ละจุดขนาด 2x2 เซนติเมตร พอดี)
- ▶ 3. เริ่มทำลายสม็อกโดยสะกิดผ้าจากจุดที่ 1 2 3 และ 4 เป็นรูปสี่เหลี่ยมขนมเปียกปูน แล้ววนกลับมายังจุดที่ 1 มัดปมเล็กแต่แน่นบนผ้าด้านถูก จากนั้นสอดเข็มไปด้านหลัง สะกิดผ้าทั้งสี่จุดอีกครั้งแล้วผูกปมให้แน่น ทำที่ละแถว
- ▶ 4. ทำสม็อกตามลายจนครบทุกแถว แล้วพลิกกลับมาด้านหลัง จับสันลายทุกช่องเป็นรูปสี่เหลี่ยม สอยถี่ๆ ทุกช่อง ลักษณะคล้ายการสอยปิดรอยทวิสแต่ละมุม
- ▶ 5. ทบปลายผ้าด้านกว้าง (ด้านผิด) เข้าหากันแล้วเย็บตะเข็บเส้นตรงตลอดแนว จะได้ชิ้นงานทรงกระบอก จากนั้นเย็บรูดปลายผ้าด้านหนึ่งแล้วสอดชายผ้าเข้าด้านใน
- ▶ 6. ทำซับในหมวกโดยตัดผ้าเป็นวงกลมขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 16 เซนติเมตร 1 ชิ้น ขนาด 8x53 เซนติเมตร 1 ชิ้น และขนาด 6x53 เซนติเมตร อีก 1 ชิ้น แล้วเย็บประกอบเข้าด้วยกันตามรูปทรงหมวก จากนั้นนำซับในไปสวมเข้าในหมวกแล้วกั้นขอบหมวกให้เรียบร้อย
- ▶ 7. สอยกระดุมป้อมติดกึ่งกลางหมวกให้สวยงาม

การตีตารางขนาด 2x2 เซนติเมตร
และการกำหนดจุดทำลายสมีอก

ความสูงของหมวก

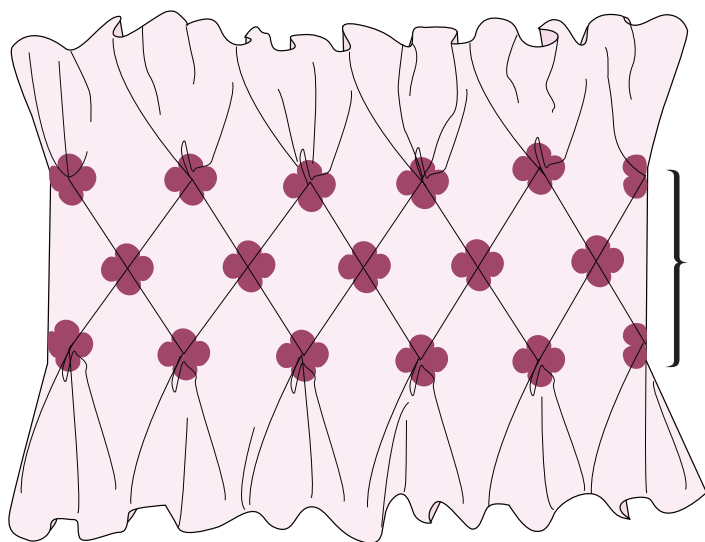

12 ซม.

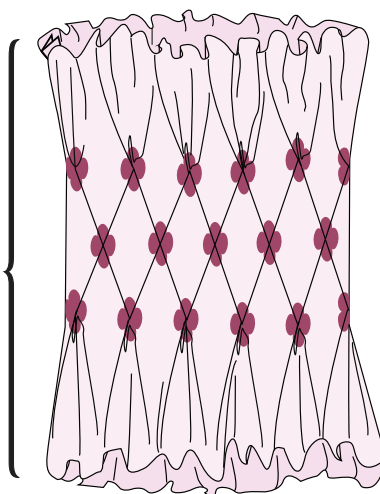
กำหนดตำแหน่งสมีอก
16 ซม.

12 ซม.

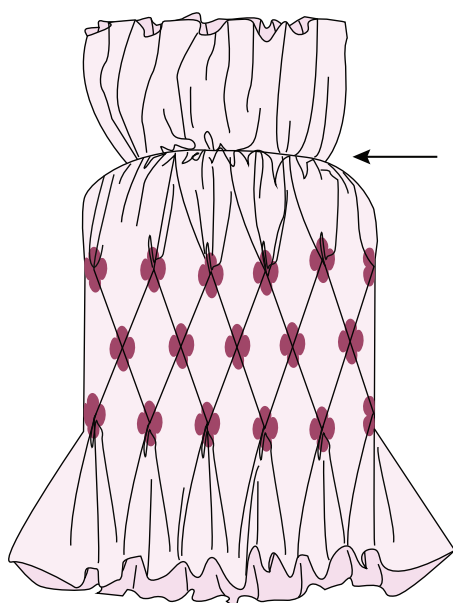
ตีตารางสมีอกบนผ้าด้านถูกให้ตรงกับลายจุดบนผ้า
แล้วปล่อยชายผ้าไว้ทั้งสองด้าน

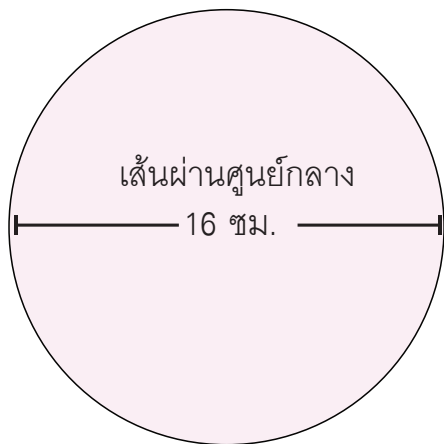
ทำสมีอกช่วงกลางผ้า

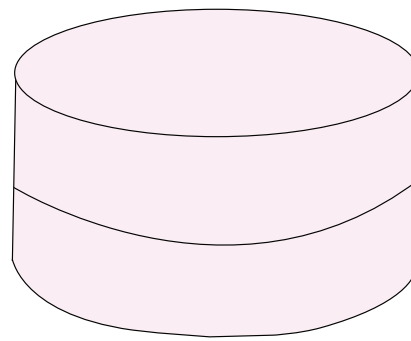
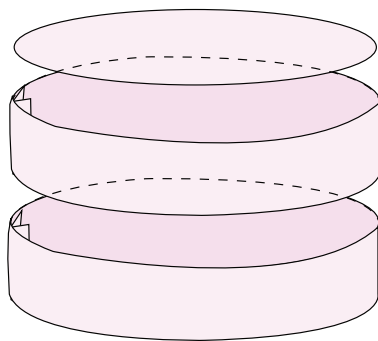
เย็บติดกัน
เป็นทรงกระบอก

เย็บรู๊ดแล้วตัดชายผ้าด้านบนออก

ตัดผ้าเป็นรูปวงกลม 1 ชิ้น และสี่เหลี่ยมผืนผ้า 2 ชิ้น สำหรับทำเป็นซับใน

เย็บติดกันตามรูปทรงหมวกแล้วนำไปสวมเข้าไปในตัวหมวก ให้ด้านผิวด้านกัน

